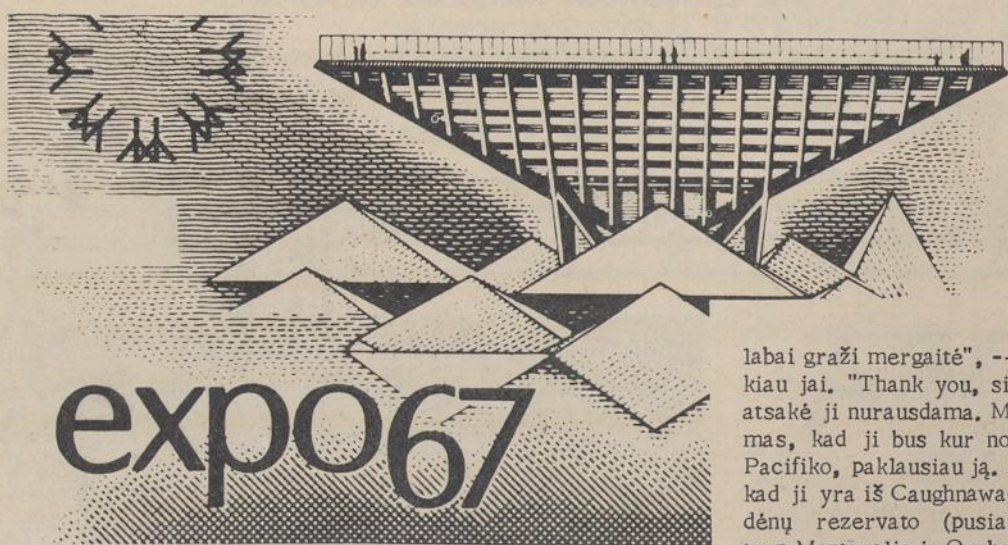

(Atkelta iš 1 psl.)

Paroda atidaryta su didele pompa -- oficialiomis pareigūnų kalbomis, patrankų šūviais ir parodiniu fejerverku, staugiant laivų sirenoms ir gaudžiant visų miesto bažnyčių varpams, kai virš parodos Kanados aviacijos eskadrilė darė pavyzdinius pasirodymus.

Paroda atidaryta kasdien 9:30 val. ir veikia iki 9:30 val. vakaro, o La Ronde pasilinksminimų vietos -- iki 2:30 val. ryto. Įėjimas į parodą 2,50 dol., vaikams -- 1,25 dol. Yra savaitiniai bilietai, o tie, kurie norėjo, galėjo įsigyti sezoninius bilietus, vadinamus pasportus.

Visą parodos apylinkę dominuoja milžiniškas stiklinis USA paviljonas, pastatytas rutulio formoje, per kurio vidurį pervažiuoja net iškeltas traukinys. Amerikos paviljonu susidomėjimas nepaprastai didelis ir prie įėjimo visą laiką stoviniuoja ilgiausios eilės žmonių. Pavyzdžiui, kaip pranešė laikraščiai, penktadienį, gegužės 5 d., 1 val. po pietų prie Amerikos paviljono laukė nemažesnė kaip 10,000 žmonių minia. Parodos atidarymo dieną atsirado keletas keistulių, kurie piketavo Amerikos paviljonu viduje prieš karą Vietname, tačiau lankytojai į juos nekreipė jokio dėmesio.

Netoli Amerikos paviljono, tik už kanalo, yra didžiulis Sovietų Sąjungos paviljonas, kuris, kaip sakoma, didžiausias grūdų plotas. Prie įėjimo milžiniškas metalinis plautuvus su kėju, ant kurio įrašyta, kad jis skirtas Sovietų Sąjungos 50 metų sukakčiai paminėti, o šonuose įrašai rusų, prancūzų ir anglų kalbomis, kad tai yra šalis, kurią sukūrė sovietinis žmogus ir kad nerasi kitos tokios šalies pasaulyje, kurioje žmogus galėtų taip laisvai kvėpuoti... Deja! Viduje telpa tik stantiniai mašinerijos ir visokių išdirbinių, bet greta dar daugiau visokių propagandinių pabūdo plakatų, schemų, modelių ir pan. Laikraščiuose buvo rašyta, kad bus atskiras Lietuvos skyrius. Tokio skyriaus nėra. Yra daug Lietuvoje gamintų dalykų, bet jie neišvardinti, kur gaminti. Pvz., pranešėjos moterys užsikabinusios mažus aparatuokius, ant kurių užrašyta pavadinimas "Bal sas", arba įvairių radijo aparatų tarpe stovi vienas su pavadinimu "Minija". Tik vaikų piešinių skyriuje prie kelių piešinių pažymėta, kad tai Lietuvos vaikų darbai. Buvo rašyta, kad į parodą bus atgabenta meno dirbinių už 1 milijoną dolerių. Taip, tie dirbiniai išstatyti parodoje, bet jie susideda tik iš visą sieną uždengusio Lenino bareljefo, didžiulės raudonpartizano statulos, keliolikos kitų statulų ir paveikslų, vaizduojančių sovietinį žmogų ir jo "laimingą" gyvenimą.

Netoli paviljono yra kioskas, kur padavinėjami įvairūs suvenyrai ir sovietiniai gaminiai. Buvo skelbta, kad atvežama daug Lietuvos gintaro dirbinių ir audinių. Taip, viename stende yra išdėliota šiek tiek gintaro dirbinių, įvairių auksinių ir papuošalų, bet niekur nepasakyta, kad tai Lietuvos dirbiniai. Yra ir lietuvių tarnautojų -- vyrų ir moterų, tačiau nežinodamas, kas jie tokie, jų neatpažinsi. Viskas eina Sovietų Sąjungos vardu. Sov. Sąjunga jau pradėjo kaltis ir propagandinį kapitalą, kuris, ją geriau nepažįstančių tarpe, suranda ir nemažą pasisekimą. Taip, anglų kalba Montrealio dienraštis "The Montreal Star" gegužės 3 d. laidoje pranešė (ir įdėjo nuotrauką), kad yra atvykęs "estų tautos vadas" Aleksej Murisep

(Estijos kompartijos pirmininkas), kuris apsilankė Montrealio miesto rotušėje ir pakvietė estų vardu atsilankyti miesto burmistrą Jean Drapeau sekantį šeštadienį į sovietų paviljoną, kuriame bus suruošta "Tautinė Estijos diena". Sekančią dieną tas pats dienraštis išdėjo platų aprašymą, kaip pats Murisep Sov. Sąjungos paviljone buvo susikvietęs Montrealio spaudos, radijo ir TV atstovus, kurių 600 būrys tiesiog "veržė įsiveržęs" į salę ir klausėsi, filmavęs ir fotografavęs pranešėjo kalbą, kuri buvo ištisa "laimingo sovietinio esto" litanija. Greta, tačiau, dienraštis išdėjo ir estų egzilių straipsnelį, kad tą pačią dieną įvyks laisvųjų estų diena, kuri bus naujai pastatytame stadione, Le Havre priemiestyje. Čia reikia pasakyti, kad ir lietuvių diena, kuri įvyks rugsėjo 2 d., bus tame pat stadione. Kadangi stadionas nuošalyje vietoje, lankytojų čia užklysta nedaug tai ir didelio pasisekimo neturės. Užeis tik savi pasižiūrėti savų, o gausios lankytojų minios čia nepasikeis. Pačiame Šv. Eleono salos vakarų gale yra specialūs parodams ir pasirodymams aikštė -- Place des Nations, apsupta plazdančiomis vėliavom, kurioje, tačiau, parodos administracija egzilams nedavė leidimo rodytis. Reikia laukti, kad netrukus įvyks panašios lietuvių ir latvių dienos, ir bus atgabentas koks "lietuvių tautos vadas".

Suskačiuota, kad parodoje dalyvauja 62 atskiri kraštai ir valstybės ir dar daugybė paviljonų specialios paskirties ar atskiroms sritims. Ypatingai turtingi gaminiais ir gausiai lankomi Vokietijos, Austrijos, Anglijos, Šveicarijos, Prancūzijos ir pačios Kanados paviljonai. Kanada, be bendro paviljono, dar turi paviljonus atskiroms provincijoms ir Kanados indėnų paviljoną. Prie įėjimo į indėnų paviljoną stovi totem stulpas, o viduje patarnauja indėnės mergaitės. Prie įėjimo pastebėjus apvalaus veiduko tamsiaplaukę mergaitę nenorėjau patikėti, kad ji indėnė ir pasiteiravau ją. "Oh, yes sir, aš esu indėnė", su pasididžiavimu atsakė ji. "Jūs

labai graži mergaitė", -- pasakiau jai. "Thank you, sir", vėl atsakė ji nurausdama. Manydama, kad ji bus kur nors nuo Pacifiko, paklausiau ją. Pasakė, kad ji yra iš Caughnawagos indėnų rezervato (pusiaukelėje tarp Montrealio ir Quebeco). Tačiau paklausiau, kaip yra, kad ji taip gražiai kalba angliškai, kai čia visi kalba prancūziškai. "O, mes, indėnai, visi tarp savęs kalbame angliškai, nors daugelis kas moka ir prancūziškai, dėl ko ir aš čia paskirta", -- paaiškino ji vėl.

Ypatingu grožiu, orientaliniu paslaptingumu ir menu pasižymi ir tūkstančius lankytojų pritraukia Indijos, Burmos, Ceilono, Siamo, Persijos, Korėjos ir Kinijos paviljonai. Egiptas rodo senovės laikų faraonų meno kūrinius ir dabartinį egiptiečių gyvenimą. Nemažiau įdomūs ir patraukūs Etiopijos, Alžiro, Tuniso ir Maroko paviljonai. Graikija rodo senovės ir dabartinių laikų gyvenimą. Kaikurie paviljonai, kaip Venecuelos ir Meksikos, dar nebaigti.

Į daugelį paviljonų sunku patekti: stovi ištisos eilės žmonių ir tenka laukti ilgus valandas. Taip buvo atidarant Jungtinių Tautų paviljoną, kada buvo paravinėjami specialiai parodos progai atžymėti išleisti nauji pašto ženklai.

Parodos dalyje La Ronde telpa tūkstančiai įvairiausių pasilinksminimo vietų, karuselės, suvenyrų krautuvės, restoranai, užkandinės, naktiniai klubai, visokie labirintai ir išgašio vietos. Pačiame viduryje stovi bavarų paviljonas, kuriame duodami vokiški valgiai ir Loewenbrau alus. Viduryje trenkia odinėm kelnėm apsirengusių bavarų kapelą, o aptarnauja bavarės moterys ir mergaitės. Čia turėsite progos atnaujinti savo vokiečių kalbos žinojimą, nes patarnaujančios kitaip nemoka, kaip tik vokiškai. Didelis stiklas alaus kainuoja \$1,10 (tai jau brangoka).

Kanados valdžia, statydama šią parodą, įkišo milijonus dolerių, bet laukiama, kad apsimokės, nes paroda susidomėjimas nepaprastas. Per pirmas tris dienas parodą aplankė nemažiau, kaip pusantro milijono lankytojų, o už savaitės -- gegužės 5 d. lankytojų skaičius praėjo 2 milijonus.

Paroda truks iki spalio 27 dienos. Per visą sezoną numatyta apie 60 įvairių tautų švenčių ir pasirodymų. Gegužės 3 d. lankėsi Etiopijos imperato-

rius Haile Selasie ir įvyko etopų diena. Kitą dieną buvo Mauritius salos diena.

Ten bebūnant, laikraščiai pranešė, kad Montrealyje pasimirė pasižymėjęs žydų žurnalistas ir žydų enciklopedijos Kanadoje autorius Benjamin G. Sack, kuris yra kilęs iš Lietuvos ir atvykęs į Kanadą dar būdamas vaiku, tai yra 1906 m. Pagirtinas jo giminių tautinis susipratimas, kad jie skelbia, jog Lietuva jau buvo ir 1906 m.

Dar parodai vos tik prasidėjus, jau kilo balsų, ką reikia daryti, kad parodos aikštė ir ten esančius pastatus galėtų palikti ir parodai pasibaigus. Rusai paskelbė, kad jie po parodos savo paviljoną nugriaus ir nusiųs pastatyti Maskvoje. Bet kiti dauguma paliks. Manoma, kad laikuriuose jų bus galima įkurdinti kokius institutus, meno galerijas ar net ir universitetų skyrius. Esą, būtų labai gaila taip kruopščiai paruoštą kūrinių sunaikinti.

Didesnio parodos lankytojų skaičiaus laukiama, kai prasidės vasaros atostogos ir daug lankytojų galės atvykti iš Amerikos. Buvo bijoma, kad bus didelė viešbučių ir butų stoka, tačiau taip nėra. Gal didieji ir prabangūs viešbučiai ir buvo užimti, bet paprastam žmogui neturinčiam didelio pinigų kišenėje, visada yra ar atsiras nebrangių sustojimo vietų. Teko gyventi vadinamuose turistų namuose, kurių vidurmiestyje yra daugybė. Kainos nebrangios -- vienam žmogui tik 4 doleriai, dviem asmenim, jei jie norės talpintis tam pačiam kambariui -- 8 dol., kai oficialiai rekomenduojamose viešbučiuose kainos svyruoja nuo 12 iki 16 dolerių parai. Ir tuščių kambarių turistų namuose buvo visą laiką.

Ant. Bernotas

EXPO 67 MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO, privačiai išnuomojami dideli patogūs kambariai su virtuve, grupėms ir pavieniams.

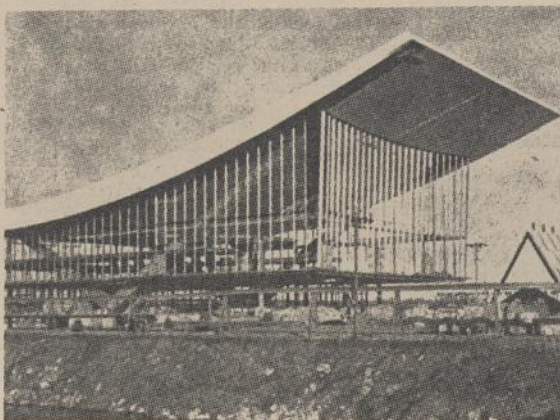
Vasarnamiai, Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus smėlėto ežero. Užsisaityti iš anksto: Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal, Que., Canada. Tel. 366-8528. (56-57)

HELP WANTED MALE

TOOLMAKERS—JOURNEYMEN
All around—Wanted at once
Must be able to set up work from
Prints with Close Tolerances.

For Afternoon Shift
Steady work for qualified men.
Phone Ed. Grant 313 — 536-0200
8-4-30 daily

NICHOLSON FILE CO.
An Equal Opportunity Employer
(54-63)

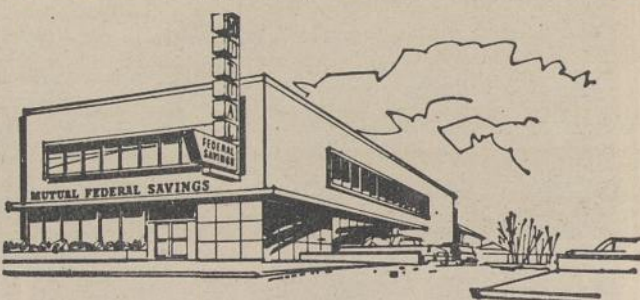

Kairėje: sovietų paviljonas, kuris anot prancūzų laikraščio L'Express, buvęs suprojektuotas italo architekto. Dešinėje: įspūdingiausias ir daugiausiai visų lankomas JAV paviljonas, suprojektuotas architekto Fullerio.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

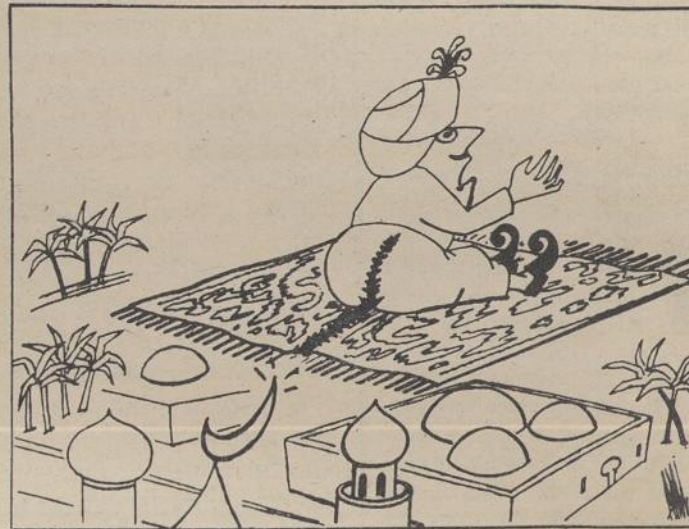
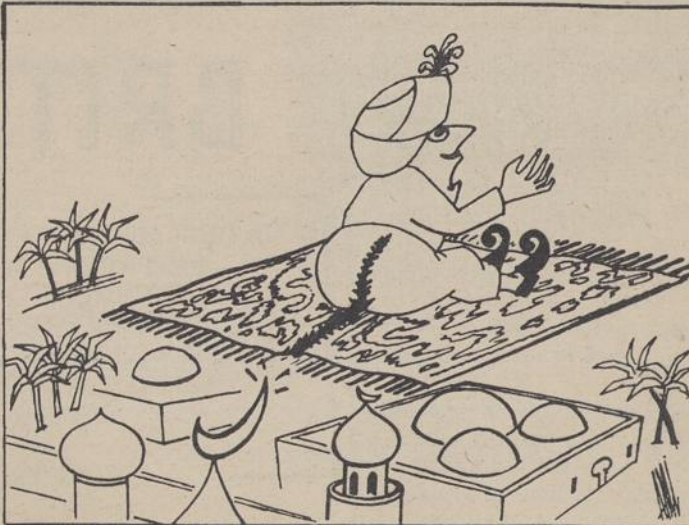
2212 WEST CLEMONS ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Septynių skirtumų galvosūkis

Kopijuodamas piešinį, dailininkas tyčia padarė septynias klaidas. Palyginkit abu piešinius ir bandykite surasti tuos septynius skirtumus. Teisingą sprendimą rasite šiame numeryje kitoj vietoj.

Scena iš A. Landsbergio veikalo "Barzda", kuris buvo suvaidintas New Yorke. Nuotraukoj Tėvas (Kazys Vasiliaskas), Kiekvienis (Petras Sandanavičius) ir Motina (Albina Uknevičaitė).

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

MOTERS PASAULIS

MOTINA IR DUKRA

Fil. S. Adomaitienės žodis, pasakytas gegužės 7 d. Chicagoy neolitanų suruoštame Motinos pagerbime.

Pavasaris per gilius sniegus ateina pas mus su audromis, griaudamas, ardydamas visa. Vos spėja žiedai iškišti galvutes, tuoj vėl šaltis nukanda jas. Nugalėti žiemą reikia didelių pastangų. Kodėl pavasaris ir šis mėnuo yra paskirtas švęsti motinos diena? Todėl, kad ir motinystė nėra lengvas dalykas. Motina turi pereiti visus gyvenimo sunkumus. Ji yra gimdytoja, vaiko auklėtoja, mo-

kytoja, vaiko draugė, gyvenimo laimintoja ir skausmų be nepasisekimų ramintoja. Kaip pavasaris, ji turi nugaltėti viską, kad sužydėjus žiedais savo šeimoj ir visuomenėj.

Šiai dienai temą aš pasiėmiau "Motina ir dukra" mūsų liaudies dainose. Mes liaudies dainų, ypač šiame krašte gyvendami, nelabai vertiname, nes gerai jų nepažįstame. Džiauzai, praeinanti pro pasaulį laik-

noji muzika užkurtina mūsų ausis ir skoni tikrajam dainos grožiui. Tik liaudies širdingose ir paprastose dainose atsispindi tautos pulsas, tautos džiaugsmas ir kančios. Kompozitorių dainos yra jo pačio talento sugebėjimas ir meistriškumas. O liaudies daina yra pačio eilinio žmogaus iš kasdieninės aplinkos liejantys širdies pasisakymai. Liaudies daina eina iš lūpų į lūpas per visus šimtmečius, nors ji nebūtų ir užrašyta. Mūsų proseniai mėgo dainuoti visada -- dirbdami namuose ar laukuose, ar švędami savo šeimos šventę, ar pergyvendami tautos nesėkmę -- okupacijas.

Dabar liaudies dainų yra daug surinkta ir išleista atskiruose leidiniuose, bet dar daugiau jų liko žmonių lūpose. Šia proga naudojausi išleista Lietuvoj "Lietuvių Tautosakos Dainos" ir Jono Balio "Lietuvių dainos Amerikoje". Pavarčius tuos rinkinius, randame daugiausia dainų apie motiną. Motina

rūpinasi dukrele, jos geru darbsčiu užauginimu, pataria kokią bernelį išsirinkti, kaip įtikti anytai. Jaudinasi sūneliams, išeinant į karą, medžiokles. Iš tūkstančių dainų išrinkau tik kai kurias, liečiančias motinos ir dukters draugystę.

"Pas motulę augau, vargo neturėjau. Už stalielio sėdėdama vainikėlių pyniau".

Dainose atsispindi širdingi santykiai tarp motinos ir dukros, net gyvenimo draugo pasirinkime:

"Motule mano, širdelė mano, duok man valelę šį rudenėlį. Duok man valelę šį rudenėlį, aš padabosiu sau bernužėlį".

(Paskaitininkė perteikus rinktinių mūsų dainų apie motiną ir dukrą, parodė kiek švelnumo, pagarbos ir šilto jaučiasi jų santykiuose.)

Savo paskaitą S. Adomaitienė baigė mokslininko Kanto žodžiais:

"Niekuomet neužmiršiu savo motinos, nes ji augino ir maitino pirmąjį gėrio diegą manyje. Ji pravėrė mano širdį, kad pajusčiau gamtą, ji pažadino ir praplėtė mano supratimą ir jos pamokymai turėjo ir turi nepaliaujamos įtakos mano gyvenime".

IŠ MOTINOS DIENORAŠČIO...

Baigėsi dar vienas šeštadienis. Nors iš nuovargio virpa rankos, noriu su kuo nors savo mintimis pasidalinti, kad ir pati su savim. Už lango lisyvėse giliai paslėptos gvardikų sėklos, mano rankomis pasėtos, laukia saulės spindulių, kad stiebtųsi aukštyn. Lygi nupiauta žolė, kaip žalio aksomo kilimas, plačiu kaspinu supa mūsų namus. Jaučiu kambariuose muilo kvapą, ir mano rankos, išmirkusios vandeny, pritrintos nuo rožių krūmų karpymo, sunkiai valdo plunksną.

Namuose tylu. Antrame aukšte nutilo juokas ir nebegirdžiu jaunų, išdykusių balsų. Žinau, kad vonioje ant grindų numesti drėgni rankšluosčiai, ir muilinėse pilna vandens... Ant laiptų guli Daivos pieštukai ir Lino knygos... Andrius, mano vyras, vėl dirba naktinėje pamainoje. Esu visiškai viena šeštadienio vakarą. Seku pro langą skubančius automobilius,

nešančius keleivius į kokią nors šeštadienio pramogą. Aš nieko nebenoriu, tik poilsio ir ramybės.

Antrame aukšte girdžiu muziką. Tai Gailutė. Mudvi susipykome. Visu savo aštuoniolikos metų temperamentu Gailutė namuose šiandieną sukėlė audrą. Aišku, visą bėdą pradėjau aš pati. Jos kambarielyje baisi netvarka: iš pusiau pravirų stalčių lenda apglamžyti baltiniai, ant lovos paskleistos knygos ir pieštukai, ant kilimo krūvos popierių, o ant rašomojo stalo, šalia šeimos ir draugų nuotraukų, guli vienišas apdėvėtas batelis... Neleidau Gailutei šį vakarą niekur eiti. Pirmą reikia sutvarkyti kambarį ir namuose kiek padėti. Gailutė pyko, blaškėsi, trankėsi, bet iššveitė vonią, išsiurbė dulkes viršutiniuose kambariuose, ir pavakary mandagių ir šaltu balsu pasakė labanakt.

Liūdna man ir ilgu. Einu į viršų apklostyti mažųjų. Užsuksiu gal ir pas Gailutę. Linas miega, užsiklojęs galvą, ir nuogomis kojomis. Vos neparkritau ant lėktuvo modelio šalia lovos. Daiva miega, apsikabinusi savo mėgiamą seną lėlę, kurios viena akis jau seniai iškritusi ir kairioji ranka įdėta atvirksčiai delnu žemyn. Gailutės kambarį girdisi radijo muzika. Užsuksiu ir pas ją. Gal rasime ir vėl bendrą kalbą, kaip kadaise. Norėčiau tą savo didelę merginą apkabinti, kaip mažą mergaitę, ir priglauti prie širdies, nežiūrint jos susuktų plaukų, jos pirmųjų metų studijų, jos daugelio gerbėjų. Ji man yra ir liks mano mažoji mergaitė, mano pirmagimė... Pirštų galais slenku jos kambario link. Gailutė jau jauna moteris. Turiu būti atsargi, kad jos pasitikėjimo nenustočiau, kad jos meilės sau neprarasčiau. Kambarielyje nepaprasta tvarka, nors jaučiu, kad didelė dalis daiktų liko sušluota į palovį. Ir stičiai uždaryti. Radijo groja švelniai, o ant rašomojo stalo dega metaliniu gobtuvu uždengta lemputė. Kambarielyje jauki prieblanda. Mano didžioji, vyriausioji mergaitė, taip anksti beišeinanti į moteris, guli skersai švariai paklotos lovos. Jos veidelis dar taip vaikiškai ne-

Ar girdėjot, kad...

...prie laidynės dugno pridėgęs krakmolos gali būti lengvai pašalintas, laidynę ištrynus kempine ar skudurėliu, tirštai užbarstyta valgomąja soda (baking soda)...

...jei skintų gėlių kotai yra žymiai trumpesni už gėlėms vazą, jos dugnan įdėjus aluminijaus popierio sugniaužtą gumulą ne tik patrupės vazos vidaus talpa, bet, ypatingai stiklinėse ir kristalinėse vazose, gausis įdomus dekoratyvinis efektas...

...pavasarij, išimant žieminius langus, patartina stiklus ištepti langams valyti skiediniu ir jo nenuvalyti; rudeniiui atėjus, prieš dedant langus žiemai, užtenka juos nušluostyti; tuo būdu sutaupomas dvigubas valymo darbas...

...menkesnės kokybės apelsinai, bent kelias valandas pamirkyti šiltame vandenyje, duoda dvigubai daugiau sunkos...

Motinos ir dukters susitikimas...

LEONARDAS ANDRIEKUS

MOTINA

O motina, aš po visų maldų
Kas vakarą kalbu dar vieną —
Kad tau miegoti būtų miela ir saldu
Gailingo mėnesienoj;
Kad neramus senosios obelies šešelis,
Judėdamas ant sienos,
Negąsdintų tavęs išbudus.

Neišsigąsk, neišsigąsk — tai aš esu.
Ne koks šešelis — tavo vaikas.
Aš sugrįžtu, lyg paukštis iš dausų,
Pavasariu apsvaigęs.
Esu be kūno, kraujo ir be kaulų,
Bet ne šešelis — tavo vaikas.
Neišsigąsk — nebus baisu,
Kai lūpomis paliesiu kaktą.

Miegok ramiai. Kas vakarą meldžiuos,
Kad balsiai mano ašara nekristų,
Ir nepajustum širdyje sūnaus kančios —
Kad laimingų gerasis Kristus
Tave iš apdulkėjusio paveiklo,
Ir mano kūdikystės
Žaisliukai juokintų sapnuojant.

Motina prie sergančio sūnaus...

Mūsų poetai apie motiną

Gausi mūsų tauta dainiais ir poetais, apdainuojančiais meilę savo tėvų žemei, jos dangaus mėlynės žydrumą, plačių laukų spalvingumą; jos praeities didybę ir jos praradimo skausmą. Bet retas kuris neapdainuoja savo motinos, nes tik per ją poetas pajunta meilę, tik per ją išmoksta rasti grožį ir kviečio auksiniame grūde, ir vystančio kaštano lapo rausvume. Iš motinos išmoksta jis jausmų gilumą; jos ilgesys ir liūdesys, jos džiaugsmas ir viltys persiduoda iš kartos į kartą, sudarydami turtingą tautos kūrybos lobyną.

"Ten motulė užlingavo
raudomis mane.
Į krūtinę skausmą savo
liejo nežinia"...

tvirtina mūsų prisikėlimo pranašas Maironis, nes jo motinos skausmas buvo ir jo skausmas, jos rauda tapo jo rauda.

Todėl ir fizinės motinos savybės poeto akyse įgauna nežemiškų ypatybių. Petras Vaičiūnas iškelia nesikeičiančios, nesenstančios, nevystančios motinos romantišką idealą, sakydamas:

"O, Motina, džiaugsmo šaltini, o rūpesčiai gilūs!
Per amžius jauna tu, per amžius graži ir gera...
O, mylima motina, saulė žydrinėj iškilus,
Visas tau žvaigždės iš padangės kasnak aš deru..."

Ir poetas A. Vaičiūnaitis mato savo mirusios motinos veidą, kaip nežemiškos, didingos vizijos atspindį:

"... Aplink nutviskusi skaidri erdvė
Ir motinos tylių akių gerumas.
Dauson išskelta, kaip šventa giesmė,
Stebi iš saulės mėlynųjų rūmų"...

Tamsiausioje gyvenimo valandoje, kada viskas atrodo beviltiška ir aptemę, paguodos savo motinos šviesiame prisiminime ieško A. Nyka-Nyliūnas, nes jis žino, kad motina visomis savo jėgomis, šioje žemėje ar anapus, stengsis kuo nors padėti, kaip nors palengvinti sunkią gyvenimo naštą:

"... ir tada suliepsnoji nors vieni sekunde
paskutinim ugnim jiems kelius šviesdama,
ir užgėsti tenai, lyg šešelis, be skundo,
kaip žvaigždė, begalinėn naktin krisdama".

Aisčio "Našlaitis" skaudžiai išgyvena motinos netekimą, paprastais žodžiais nusakydamas savo vieatvę:

"Kas budės mano miegą neramų?
Kas paseks pasakaitę?
Kai aš būsiu pasaulyje, mama,
Vienai vienas našlaitis"...

Tremties kelionės nuvargintas, Faustas Kirša ieško atramos ir paguodos ir sėmiasi jėgų savo motinos dviosios lobiuose:

"Tu, Motina, palaimintas gyvybės žiedas,
Ramybės ir vilties sūnaus klajūno uostas,
Kur būname, svečios šalies užmirštam pėdas,
Ir grįžtam prie tavęs tikėti tau ir guostis"...

P. Stelingis šiais žodžiais išreiškia savo gilų dėkingumą motinai už visą gyvenimo džiaugsmą, už visą moralinę paramą:

"O, Motina! O, Motina! Ant didžio vargo tako
Tu židinio brangiausiojo negestanti liepsna.
Tu sidabriniam rytmeti, kaip žydinti alyvų kekė,
Ir vakaro tyloj manoji tremtinio malda".

Ir anapus kapo nerimsta lietuvės motinos dvasia, nes kenčia jos tauta, nes kenčia jos sūnūs ir dukros.

"Girdi tu, motin, mūsų žemės raudą
ir skundus blaškonių sodybų ir namų
Ir tau šaltam kape gal širdį skauda,
Ir tau šaltam kape gal neramu"...

liūdna spalioje Bernardas Brazdžionis.

Mintyse bent valandėlei susikaupe, prisiminkime savo motinas, gyvas ir mirusias, nesidrovėdami padėkos įsimo.

A. Balašaitienė

kaltas, Milžiniški suktukai, kaip medžios sulankstyti pirštai, visiškai dingsta jos auksiniuose plaukuose. Lovos galugalyje jos paskutiniosios "meilės" nuotrauka. O pati Gailutė mie-

ga giliai, apsikabinusi didžiulį melsvą aksominį lokutį didelėmis rudomis stiklinėmis akimis...

(Nukelta į 6 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS SEIMO

proga **birželio mėn. 3 d.** rengiamas

BANKETAS

Sheraton-Chicago viešbutyje, 505 North Michigan Ave., Chicago, Ill.

NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

MENINĖ PROGRAMA ATLIKS

Solistė

Nerija Linkevičiūtė,

solistas Jonas Vaznelis ir

kompozitorius Darius Lapinskas.

Šokiams gros **Markausko** kapela.

DARIUS LAPINSKAS

7:30 val. vak. kokteiliai
"Tropical" salėje.

8:15 val. vak. banketas
"Boulevard" salėje.

lėjimas — \$10.00 asmeniui.

Bilietai iš anksto gaunami pas B. Paplėnienę,

5647 So. Wood Street,

Chicago, Ill. 60636. Tel. RE 7-8186.

JONAS VAZNELIS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės konkurso jury komisija, sudaryta iš Vlado Braziulio, Algio Garlauskio ir Dirvos red. Vytauto Gedgaudo, jau pradėjo skaičiuoti konkursui atsiųstas noveles. Viso buvo gauta 18 novelių.

Kaip žinia, jury komisijos atrinktai novelei skiriama 250 dolerių premija, kurios mecenatas yra Simas Kašelionis, Chicagoje.

• Tautos Fondas gavo 100 dolerių auką iš gen. Stasio Pundzevičiaus Vliko veiklai paremti. Auką galima siųsti adresuojant: Lithuanian National Fund, 6414 56 Rd., Maspeth, N. Y. 11378.

NEW YORK

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos 1-jo skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks š. m. gegužės mėn. 20 d., 7 val. vak. Amerikos Lietuvių Atletų Klubu patalpoje, 1332 Halsey St., Brooklyn.

Bus pranešimas apie įvykstantį A. L. T. S-gos Seimą Chicagoje, birželio 3 ir 4 d.d. ir A. L. T. S-gos

Rytų Apygardos suvažiavimą Philadelphiaje, įvykšį š. m. balandžio 15 d.

Bus renkama nauja skyriaus valdyba, kontrolės komisija, New Yorko Lietuvių Tarybai ir Tautinės Sajungos Seimui atstovai.

Skyriaus valdyba kviečia visus skyriaus narius ir bendraminčius šiame svarbiame susirinkime dalyvauti.

WASHINGTON

ATSISVEIKINO SU J. TŪBELIENE

Š.m. balandžio 30 dieną Washingtono Lietuvių Moterų Klubas suruošė išleistuves Jadvygai Tūbelienei, ilgus metus gyvenusiai Washingtone ir po 25 metų darbo išėjusiai į pensiją.

Gegužės 9 dieną J. Tūbelienė išvyko į Clevelandą atkankyti savo sesers Sofijos Smetonienės, o iš ten po kelių dienų išvažiavo į Miami, Florida. Ten žada pastoviai apsigyventi ir, galbūt, rašys savo atsiminimus. Atsiminimų J. Tūbelienė tu-

PASISEKĖS VARPO KONCERTAS TORONTE

Toronto lietuvių choras "Varpas" gegužės 6 d. Bickford Park mokyklos auditorijoje davė pavasario koncertą, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Programa buvo pradėta Vanagaičio Laisvės Varpo daina, kuriai dirigavo muz. St. Gailevičius.

Tik nutilus paskutiniems šios dainos garsams, choro krikšto tėvų vardu žodį tarė J. Strazdas, kuris padarė oficialų pranešimą apie choro vadovų pasikeitimą. Buvusiam ilgamečiui choro vadovui muz. St. Gailevičiui įteikta rožių puokštė ir naujai vadovei prisegta gėlė. Šį momentą publika atžymėjo entuziastingu plojimu. Pranešėja interpretatore buvo pakviesta Vida Tamulaitytė.

Po šių ceremonijų, dirguojant muz. Daliai Skrin-

kaitei, choras išpildė Budriūno Tėviškės Namai. Išpildymui talkino solistai D. Mongirdaitė ir V. Verikaitis.

Solistė D. Mongirdaitė, Toronto scenoje dar nematyta, pirmojo dalyje išpildė Vanagaičio Ilgėjimas ir Rods parpulčiau, V. Klovo — Eglės ariją iš operos Pilėnai ir G. Verdi — Rečitatyvą ir ariją iš I veiksmo operos Traviata. Antrojo dalyje solistė savo laikysena ir malonių balsu gana iškiliai išpildė B. Budriūno Šauksmas, D. Lapinsko — Dailios ariją iš operos Lokys, G. Verdi — Violetos ariją iš III veiksmo operos Traviata ir G. Puccini — Muzetos valsa iš operos La Boheme. Galima buvo jausti, kaip publika nuoširdžiai priėmė į širdį kiekvieną dainos garsą ir juo žavėjosi. Publikai be perstojo plojant ir prašant kartoti, solistė padainavo Dobilėlių laukų.

Varpo choras išpildė E. Griego, K. Čiurlionio, K. Kavecko, J. Sibeliaus ir G. Verdi veikalus. Išpildyme šių veikalių chorui talkino solistas V. Verikaitis. Lygiai pat ir Varpas buvo priverstas savo repertuarą prailginti. Solistė Daiva Mongirdaitė ir Varpo choro vadovė muz. Dalia Skrinkaitė buvo apdovanotos rožių puokštėmis. Solistėi ir chorui akomponas D. Walder. Po programos kitoje tos pačios mokyklos didingoje patalpoje svečiai buvo pavaišinti kavute. Koncertą, programos išpildymo ir svečių atsilankymo atžvilgiu, reikia laikyti visiškai pasisekusiu. Taip pat dar tektų pastebėti, kad Varpas yra žymiai pajaukęs, kas teikia daug vilčių chorui susilaukti ilgo amžiaus. Kuonė išimtinai choro vadovybę sudaro jaunimas. Jos sudėtis tokia: Karasiejus Juozas — pirm., Augaitytė Dana — vicepirm., Dailidė Arūnas — izd., Ažubalis Stasys ir Kušneraitis Osvaldas — nariai. Šalia valdybos choras turi išsirinkę tris seniūnus. Tose pareigose yra šie: Baltrytė Danutė, Bildaitė Birutė ir Valiukas Leonas.

pb

ri idomių ir daug, juo labiau, kad dar prieš Lietuvos valstybės atskūrimo pradžią, nuo 1915 metų, ji jau dirbo Lietuvos reikalais Petrapielyje, Berne (Šveicarijoje), Paryžiuje prie Liet. Taikos Delegacijos ir t.t. Grįžusi Lietuvon dar kurį laiką buvo Eltos direktorė. Vėliau, ji daugiausia rūpinosi moterų ir socialinės globos reikalais. Tačiau, kaip ji pati yra pastebėjusi, atsiminimus rašyti nelengva, nes rašantis paprasčiau iškelia netiek aprašomojo laikotarpio įvykius, kiek pats save, ko reikėtų vengti.

Išleistuvių popietėje Moterų Klubu pirmininkė Bronė Tautvilienė tarė trumpą atsisveikinimo žodį, įteikdama J. Tūbelienei, klubo garbės narei, knygą apie Petrą Rimšą. Washingtono Lietuvių Bendruomenės skyriaus vardu kalbėjo L. Dambriūnas. Taip pat palinkėjo sėkmės saulėtoje Floridoje ir Washingtono šeštadieninės lietuvių mokyklos vedėja Rūta Penkiūnienė.

Jaukiuoje p.p. Viliamų rezidencijoje įvyko vaisės ir gausiai susirinkusiems washingtoniečiams greitai praėjo ketas valandų besidalinant išpūdžiais, besikalbant su J. Tūbeliene. Gr.Kr.

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSĖDIS	\$4.00
Vl. Ramojus — KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ	\$2.50
Pr. Naujokaitis — ŽYDINCIO DIENOS	\$3.50
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULĖJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
Gintarė Banaitytė-Ivaškieienė — BALTASIS STUMBRAS	\$3.60
KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJOJ	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI — Stereo	\$5.00, Mono	\$4.50
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINOS	Stereo	\$7.00, Mono — \$6.00
St. Baro — OPERŲ ARIJOS — Stereo	\$7.00, Mono	\$6.00
AURELIA — šokių muzika		\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SŪKURY		\$6.00

Siūnčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS SEIMAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS SEIMO (DEŠIMTOJO)

įvykstančio 1967 metų birželio mėn. 3 ir 4 dienomis.

Chicago-Sheraton Hotel
505 North Michigan Ave.
Chicago, Illinois.

D I E N O T V A R K Ė

Pentadienis, birželio 2 d.

5:00 Sajungos mirusiųjų narių pagerbimas
Šv. Kazimiero Kapinėse.

Šeštadienis, birželio 3 d.

11-12 Registracija.
12-1:30 Iškilmingas Seimo Posėdis — Tally Ho Room
a) Seimo atidarymas, himnai, mirusiųjų pagerbimas — Chicago skyriaus pirmininkas;
b) Sajungos pirmininko žodis — Jonas Jurkūnas;
c) Tautinė idėja ateities perspektyvoje — Vytautas Abravitis;
d) Sveikinimai;
e) Seimo prezidiumo sudarymas.
1:30-3 Darbo posėdis:
a) Seimo komisijų sudarymas;
b) Sajungos pirmininko pranešimas;
c) Sajungos izdininko pranešimas;
d) Revizijos Komisijos pranešimas;
e) Diskusijos dėl pranešimų.

3:15-4:30 Darbo posėdis:

a) ALTO reikalais pranešimas;
b) BALFO reikalais pranešimas;
c) Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės pranešimas;
d) Diskusijos dėl pranešimų.

4:45-6:15 Darbo posėdis:

a) 50 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktis 1968 m. — Dr. Algirdas Budreckis;
b) Skyrių atstovų pranešimai;
b) Diskusijos dėl pranešimų.

7:30

Banketas:
a) 7:30 rinkimosi laikas — Cocktails Tropical Room;
b) 8:15 banketas — Boulevard Room.

Sekmdadienis, birželio 4 d.

9 Komisijų posėdžiai.
10 Pamaldos.
12-2 Darbo posėdis:
a) Mandatų komisijos pranešimas;
b) Nominacijų komisijos pranešimas;
c) Rinkimai —
1. Sajungos pirmininko ir valdybos;
2. Revizijos komisijos;
3. Tarybos;
d) Rezoliucijų ir sveikinimų komisijos pranešimai;
e) Klausimai ir sumanymai;
f) Seimo uždarymas.

Po Seimo uždarymo įvyks Vilties D-jos suvažiavimas.

Primename, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sajungos Įstatų 7 str. 2 past. sako:

"Seime sprendžiamą balsą turi iki seimo pareigose buvęs Sajungos pirmininkas, valdybos, bei tarybos nariai, skyrių pirmininkai ir tam seimui išrinkti skyrių atstovai, renkami po vieną nuo kiekvienos pilnos ir nuo vienos nepilnos dvidešimties skyriaus narių."

Prašome skyrių valdybas vykstantiems atstovams duoti raštu jų išrinkimo atstovais pažymėjimus.

Sajungos valdyba ragina visus skyrius skaitlingai dalyvauti Sajungos Seime. Kviečiame dalyvauti ne tik rinktus atstovus, bet ir visus skyrių narius, nes šis Seimas yra dešimtas — todėl jubiliejinis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ